رییس ستاد انتخابات استان هرمزگان:

حضور پر شور مردم پشتوانه نظام است

صفحه ۲

رییس هیات بازرسی انتخابات استان :

مردم، بارزترین مرجع قضاوت عملکرد منتخبین هستند

صفحه ۳

تشریح جزییات روند انتخابات خبرگان رهبری و شوراهای اسلامی شهر و روستا

صفحه ۳

مراکز دولتی با تمام توان در برگزاری انتخابات شرکت کنند

صفحه ۲

شوراها و گسترش مشارکت مردمی

صفحه ۲

نقش مردم در حکومت از دید نهج البلاغه

صفحه ٤

استاندار هرمزگان :

مهمترین راهبرد این انتخابات حضور گسترده مردم است

◇ بررسی دستاوردهای نظام مردم سالاری دینی ؛ تبیین جایگاه انتخابات و مشارکت مردم در اداره جامعه در گفت وگو با دکتر" شیخ الاسلامی " استاندار هرمزگان

اهمیت و وظایف مجلس خبرگان به عنوان برترین مجلس نظام

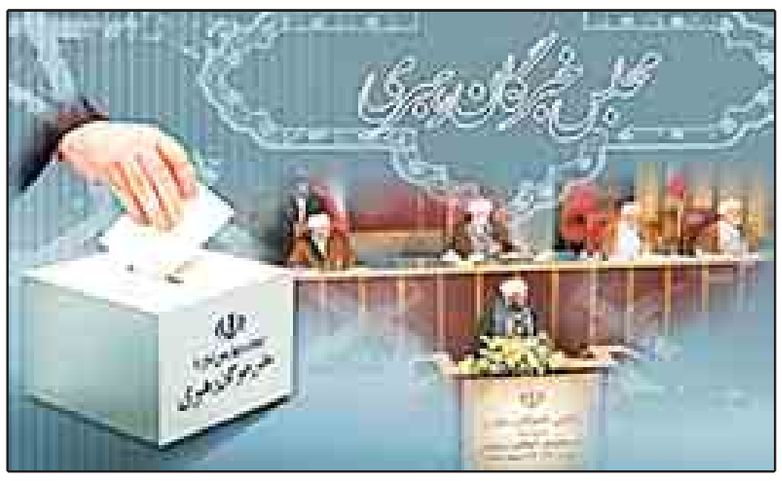

جهت ورود به بحث خبرگان رهبری ، ابتدا بررسی اهمیت این مجلس که مقام معظم رهبری از آن به عنوان برترین مجلس نظام یاد کردند ، می پردازیم .

در جمهوری اسلامی ایران، رهبری، رکن اساسی و محور اصلی نظام است و این جایگاه مهم در قانون اساسی به عنوان ضامن عدم انحراف سازمان های مختلف از وظایف اصیل اسلامی خود شناخته شده است .

حوزه وسیع و سنگین مسئولیت های رهبری که در اصل یکصد و دهم قانون اساسی به آنها اشاره شده و نقش بنیادین آن در سلامت نظام سیاسی ایجاب می کند که شایسته ترین فرد، عهده دار آن شده و شخص رهبر، دارای بالاترین صلاحیت های علمی، اخلاقی، سیاسی و از برترین توانایی ها برخوردار باشد.

از این رو، برای آن که انتخاب این مقام بر طبق معیارهای لازم صورت گیرد، انتخاب رهبر از سوی مردم، به وسیله نمایندگان خبره آنان صورت می پذیرد. به این ترتیب که خبرگان، منتخب مردم هستند و رهبر، منتخب خبرگان. رهبر، ولایت امر و همه مسئولیت های ناشی از آن را بر عهده خواهد داشت . همچنین در صورتی که رهبری از انجام وظایف قانونی خود که در قانون اساسی مذکور است ، ناتوان شود ، از مقام خود برکنار خواهد شد که تشخیص این امر نیز بر عهده خبرگان رهبری است. مجلس خبرگان یکی از نهادهای عالی است که در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران پیش بینی شده و سه وظیفه مهم شناسایی، انتخاب و نظارت بر رهبری را عهده دار می باشد. اعضای این نهاد عالمانی متعهدند که از سوی مردم برگزیده می شوند . اولین مجلس خبرگان رهبری در سال های نخست دفاع مقدس شکل گرفت . انتخابات اولین دوره مجلس خبرگان رهبری ، با شرکت هجده میلیونی مردم شجاع و مقاوم ایران در ۱۹ آذر ۱۳٦۱ برگزار گردید و ۷۵ نفر از نمایندگان مجلس خبرگان تعیین شدند.

در نهایت اولین نشست مجلس خبرگان رهبری که در واقع نخستین مجلس خبرگان جامعه اسلامی پس از خبرگان قانون اساسی بود ، در ۲۳ تیرماه ۱۳٦۲ تشکیل گردید و با پیام حضرت امام(ره)، افتتاح شد. مهم ترین اقدام در کارنامه مجلس اول خبرگان رهبری، تلاش به موقع آن ، پس از ارتحال امام خمینی (ره) در تعیین رهبر انقلاب اسلامی، آیت الله خامنه ای می باشد.

دوره دوم مجلس خبرگان از سال ۱۳۷۰ تا ۱۳۷۸ ادامه یافت زیرا مدت هر دوره مجلس خبرگان ، هشت سال . دوره سوم مجلس خبرگان نیز از سال ۱۳۷۸ آغاز شده است و قانوناً در اوایل سال ۸٦ باید تداوم می یافت ولی به علت تجمیع انتخابات و موافقت مجلس خبرگان این دوره چند ماهی کاهش یافت و دور بعد نیز برای اجرای قانون تجمیع چند ماهی به دوره چهارم اضافه خواهد شد. ساختار مجلس خبرگان؛ تشکیلات درونی و ساختار و سازمان مجلس خبرگان بدین صورت است که دارای یک هیأت رئیسه، دبیرخانه، چند کمیسیون و یک هیأت تحقیق است . هیأت رئیسه در خود مجلس با اکثریت آرا انتخاب می شوند و مرکب است از رئیس مجلس، نائب رئیس اول و دوم و منشی اول و دوم. مجلس خبرگان دارای یک نشست سالانه که بر اساس ماده ۱۸ آیین نامه داخلی مجلس خبرگان؛ این مجلس سالی یک بار، به مدت دو روز اجلاسیه رسمی دارد؛ یکی در شهریور و دیگری در اسفند ماه. نشست های دیگر فوق العاده است که در شرایط لازم و مقتضی برگزار می گردد. انتخاب آیت الله" خامنه ای "به عنوان رهبر نظام اسلامی از جمله نتایج نشست فوق العاده این مجلس در خرداد ٦۸ می باشد. وظایف مهم خبرگان ؛ انتخاب رهبر، نظارت بر عملکرد او و در صورت فقدان شرایط لازم برای اداره جامعه در رهبری در جهت برکناری او اقدام کردن مهم ترین وظایف اعضای مجلس خبرگان رهبری در طول دوران مسئولیت شان است .

بر این اساس نحوه عملکرد اعضای مجلس خبرگان به شرح ذیل می باشد:

الف) انتخاب رهبر

رهبری در زمان حضور معصوم، بر مبنای «نص الهی» تعیین می گردد و نص ، فرد واجد شرایط ولایت را معرفی و پس از آن مردم موظف اند که با وی بیعت نموده و زمینه تحقق حاکمیت او را فراهم آورند. ولی در عصر غیبت که نصی برای تعیین رهبر وجود ندارد، با "انتخاب مردم" برگزیده می شود.

حوزه وسیع و سنگین مسئولیت های رهبری و نقش بنیادین آن در سلامت نظام سیاسی ایجاب می کند که شایسته ترین فرد، عهده دار آن شده و شخص رهبر، دارای بالاترین صلاحیت های علمی، اخلاقی، سیاسی و از برترین توانایی ها برخوردار باشد

بر مبنای نظریه ولایت فقیه چون نصب فقه ها برای ولایت ، «عام» بوده و ناظر به فرد خاصی نمی باشد، لذا با استفاده از شیوه انتخاب مردمی، باید فردی را که دارای صفات لازم برای رهبری است، تعیین کرد.

پس از این انتخاب و با تعیین «ولی منتخب»، فقه های دیگر، مسئولیتی در اداره حکومت نداشته و این تکلیف، از آنان ساقط می شود و چون دخالت ایشان در حیطه رهبری نظام، به تزاحم با ولی امر می انجامد، نمی تواند مشروع باشد.

انتخاب رهبری در ایران، مانند بسیاری از کشورها به صورت دو مرحله ای است؛ مردم در مرحله اول، به خبرگان مورد اعتماد خود رأی می دهند و در مرحله دوم ، نمایندگان مردم ، از فقه های واجد شرایط، بهترین آنان را برای رهبری انتخاب می نمایند.

بسیاری از صاحب نظران، انتخابات دو مرحله ای را برای تعیین رهبر، مناسب تر می دانند، زیرا معتقدند علاوه بر این که نمایندگان مردم ، در فضایی به دور از هیجانات و تبلیغات ، به بررسی و تصمیم گیری می پردازند ، تجربه نیز نشان داده که وقتی فردی با رأی مستقیم اکثریت مردم به ریاست می رسد ، بیشتر در معرض سوء استفاده از قدرت قرار دارد و کشور را به سوی دیکتاتوری پیش می برد . این شیوه، معقول ترین راه برای تعیین رهبر است، زیرا در بسیاری از نظام های مبتنی بر انتخابات، برای دست یابی به بالاترین مقام اجرایی کشور، اگر داوطلبان از نظر: «سن»، «تابعیت» آن کشور و «اقامت» در آن ، واجد شرایط باشند، می توانند خود را کاندیدای ریاست کنند و این شرایط به سهولت ، برای مجریان انتخابات قابل تشخیص است، ولی در نظام اسلامی، رهبری نظام باید از صلاحیت بالای علمی و شایستگی اخلاقی و قدرت مدیریت برخوردار باشد . همان گونه که برای گزینش مهندس متبحر یا پزشک حاذق، نمی توان به رأی عمومی اکتفا نمود و باید به متخصصین آن امر رجوع شود، در گزینش «فقیه عادل و با تقوا، آگاه به زمان، شجاع، مدیر و مدبر» نیز باید با مراجعه به خبرگان ، برترین فرد از واجدین شرایط را شناسایی کرد.

ب) عزل رهبر

«تداوم رهبری» ولی امر، به «استمرار صلاحیت و شایستگی» وی بستگی دارد و با فقدان هر یک از شرایط لازم برای رهبری ، مشروعیت آن از بین می رود.

با هرگونه انحراف فکری یا عملی ، شخص به صورت قهری معزول است و پیش از آن که مردم به عدم صلاحیت وی رأی دهند ، خود به خود ساقط می شود و البته مردم هم باید قدرت را از دست او بگیرند.

در قانون اساسی در سه مورد برکناری رهبری پیش بینی شده است :

۱- ناتوانی از انجام وظایف رهبری

یکی از شرایط رهبری که از شرایط از آغاز به گزارش "خدمت" ؛ در هر یک از این موارد، قانون اساسی، تشخیص و تصمیم را بر عهده مجلس خبرگان نهاده است. اصل یک صدویازدهم می گوید: هرگاه رهبر از انجام وظایف قانونی خود ناتوان شود، یا فاقد یکی از شرایط مذکور در اصول پنجم ویک صدونهم گردد، یا معلوم شود از آغاز فاقد بعضی از شرایط بوده است، از مقام خود برکنار خواهد شد. تشخیص این امر، به عهده خبرگان مذکور در اصل یک صدوهشتم می باشد.

مجلس خبرگان برای اجرای این اصل ، دارای کمیسیونی مرکب از یازده نفر عضو اصلی و چهار نفر علی البدل است . بستگان نزدیک سببی و نسبی رهبر نمی توانند در این کمیسیون عضو باشند. کمیسیون موظف است اطلاعات لازم در باره این اصل را به دست آورده و نسبت به صحت و سقم گزارشات واصله، بررسی نماید. اگر دوسوم کمیسیون و هیات رییسه، به تشکیل اجلاس خبرگان برای رسیدگی و عمل به اصل یک صدویازدهم، رأی دهند، اجلاس خبرگان در اولین فرصت تشکیل می شود و پس از بررسی های لازم رأی گیری انجام می گیرد.

ج) نظارت بر رهبر

در جامعه اسلامی ، دو نوع نظارت بر رهبری وجود دارد: نظارت عام مردم که در جهت ایفای نقش «النصیحةُ لائمةُ المسلمین» و «امر به معروف و نهی از منکر» انجام می گیرد.

نوع دیگر، نظارت نهادینه که توسط نهاد خاصی اعمال می گردد و پشتوانه «حقوقی» دارد. در این نظارت، صرفاً به ارزیابی وقایع آشکار و موضع گیری های پیدا اکتفا نمی شود، بلکه حق تفحص داشته و می تواند از مقام مسئول پاسخ بخواهد.

در نظام اسلامی ، رهبری دارای دو مسئولیت «جزایی» و «سیاسی» است. از نظر جزایی ، تشریفات خاصی برای بررسی اتهامات او در دادگاه وجود ندارد و در اصل یک صدوهفتم قانون اساسی تصریح شده که «رهبر در برابر قوانین با سایر افراد کشور مساوی است». لذا رسیدگی به تخلفات او مانند سایر شهروندان است . در حالی که در برخی کشورها مانند آمریکا ، رییس جمهور از نوعی مصونیت قضایی برخوردار است و درباره جرایمی از قبیل ارتشا، دادگاه عادی نمی تواند رسیدگی کند، بلکه ابتدا کنگره به موضوع می پردازد و سپس پرونده در مجلس سنا مطرح می شود و برای رأی به محکومیت رییس جمهور، رأی دو سوم سناتورها لازم است. علاوه بر این در جمهوری اسلامی، مجلس خبرگان عهده دار نظارت بر رهبری است . که مستفاد از اصل یک صدویازدهم قانون اساسی است: تشخیص ناتوانی رهبر از انجام وظایف قانونی خود یا فقدان یکی از شرایط بر عهده مجلس خبرگان است. زیرا خبرگان مسئولیت «عزل رهبر» را بر عهده دارد - نص اصل یک صدویازدهم قانون اساسی - پس لازمه آن نظارت بر توانایی رهبری و استمرار شرایط آن است. و البته این نظارت، در تضاد با ولایت مطلقه نیست. مجلس خبرگان برای انجام این وظیفه ، دارای کمیسیون تحقیق است که علاوه بر رسیدگی به گزارشات واصله و تحقیق در باره صحت و سقم آنها به تشکیلات اداری رهبری نیز توجه داشته و به آن مقام در جلوگیری از نفوذ و دخالت عناصر نامطلوب در تشکیلات نهاد رهبری مساعدت می نماید. انجام هر عملی که به طور مستقیم ، در تامین هدف مجلس خبرگان ، مؤثر باشد ، وظیفه اصلی این مجلس است و انجام اعمالی که اثر مستقیم آن ، تامین هدف مزبور نباشد، وظیفه فرعی تلقی می گردد .

بدیهی است که نتیجه نهایی وظایف جنبی ، حسن اجرای وظایف اصلی خواهد بود . از وظایف فرعی مجلس خبرگان، وضع قوانین مربوط به این مجلس و رسیدگی به بودجه سالانه این مجلس است.

سر آغاز

کریم نژاد

نگاه نو

انقلاب اسلامی ایران، همواره پیشتاز رشد و تحول در زمینه های مختلف، به خصوص در زمینه تحول سیاسی و اجتماعی، بر اساس اصول متعالی اسلام، در جهان بوده است.

از سوی دیگر، برترین معیار حاکمیت دموکراسی در هر جامعه ای و به خصوص در جامعه مردم سالار دینی، برگزاری انتخابات آزاد، سالم و با نشاط است.

امسال نیز، به برکت برگزاری انتخابات مهم و حساس چهارمین دوره مجلس خبرگان رهبری و سومین دوره شورای اسلامی شهر، روستا و عشایر، نمادی دیگر، از تحول تاریخی و تاثیر گذار، نمایان خواهد شد. برگزاری هم زمان ۲ انتخابات مهم خبرگان رهبری و شوراهای اسلامی، فرصت مغتنمی را فراهم نموده است تا حماسه ای دیگر، از بصیرت و بینش ملت همیشه در صحنه ایران، به بار بنشیند و نسیم خوش و مبارک همدلی و نشاط اجتماعی، فضای میهن عزیز و اسلامیمان را عطر آگین نماید.

انتخابات مجلس خبرگان رهبری با توجه به وظایف و حدود اختیارات این مجلس با سرنوشت کشور در ابعاد داخلی و خارجی گره خورده، که بیان گر اهمیت و حساسیت بسیار زیاد آن است، به خصوص که در این دوره بنا به پیش بینی های انجام شده، برای برگزاری انتخابات های هم زمان، مدت آن از ۸ سال به ۹ سال افزایش یافته است.

انتخابات شوراهای اسلامی هم از آنجا که، در واقع انتخاب متولیان اداره امور جوامع شهری، روستایی و عشایری است، که روزمره با مردم و به دنبال آن با خواست ها ، مشکل ها و معضل های آنها در ارتباط هستند، از جایگاه و اهمیت ویژه ای برخوردار است.

اما آنچه که در این بین مهم و قابل تامل و توجه است، حضور و مشارکت مردم در انتخاباتی سالم و به دور از هر گونه مشکل است. مشارکت مردم در این ۲ انتخاب مهم و سرنوشت ساز از یک نگاه حافظ اسلامیت نظام و از نگاه دیگر بیان گر اوج یافتن مردم سالاری دینی در جامعه اسلامی ایران است.

از این رو، استان هرمزگان هم به یاری دستان توانای مردان و زنان تلاشگر و متعهد حماسه حضور دیگری خواهد آفرید و مردمان عزیز این دیار ، خاستگاه دیگری از نقش مهم و سرنوشت ساز مردم را به جهانیان، نشان خواهند داد. ۲۴ آذر ماه، روز حماسه ملی ملت ما در انتخاب خادمان واقعی ایران اسلامی است.

کمیته آموزش، تبلیغات و اطلاع رسانی ستاد انتخابات استان، بر خود فرض دانست ، با اطلاع رسانی دقیق و آگاهی بخشی متعالی ، فضا جامعه را برای برگزاری انتخاباتی سالم، پرشور و با نشاط در استان عزیزمان، هرمزگان فراهم آورد.

امید است به لطف خداوند متعال، شما مردم عزیز و بزرگوار حماسه حضور دیگری را رقم بزنید.

ان شاء ا...